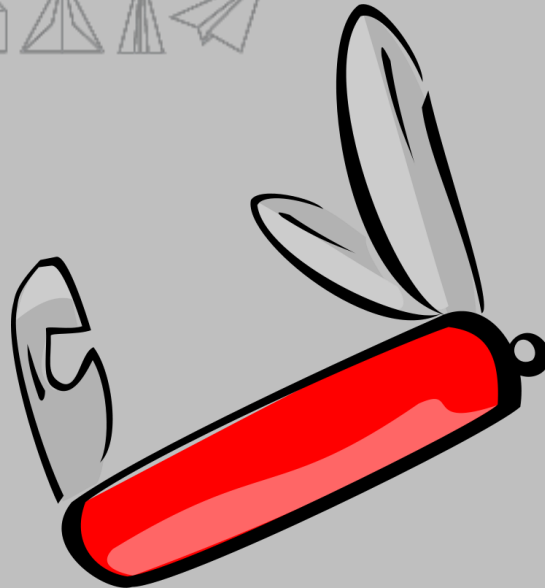

COOPST...RTER

Εγχειρίδιο του CoopStarter (1)
9η ενότητα Ο Συνεταιρισμός ως Ένωση Προσώπων
(Σωματείο)
(Ελληνική εισφορά)

CoopStarter 2.0
Intellectual output 4

Εργαλεία mentoring
πρεσβευτών συνεταιρισμών
και συνεταιριστών

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PROJECT

Όνομασία	CoopStarter 2.0
Συντονιστής	Cooperatives Europe
Erasmus + project	2017-1-BE01-KA202-024764
Έναρξη project	01 Σεπτεμβρίου 2017
Διάρκεια	36 μήνες
Ιστοσελίδα	www.starter.coop
Στα ελληνικά	www.diktio-kapa.dos.gr/starter.coop/wp
E-mail	l.cousin@coopseurope.coop

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Αριθμός	ΙΟ4
Υπεύθυνος έργου	ΚΑΡΑ Network (Ελληνική εισφορά)

Ελεύθερη χρήση με αναφορά της πηγής

Ο Συνεταιρισμός ως
Ένωση Προσώπων

Περιεχόμενα

9 ^η Ενότητα Ο συνεταιρισμός ως Ένωση Προσώπων (Σωματείο).....	5
Βήμα Νο 5 Προετοιμασία μορφής καταστατικού - Βασικές αρχές Ένωση Προσώπων (Σωματείο).....	5
Ερωτήσεις που πρέπει να απαντηθούν πριν ξεκινήσει η σύνταξη του καταστατικού και του εσωτερικού κανονισμού	5
Βήμα Νο 6 Κατάρτιση Καταστατικού Ένωση Προσώπων (Σωματείο)	8
Συνεταιριστικό Καταστατικό.....	8
Συνήθης περιεχόμενο ενός καταστατικού	8
Βήμα Νο 7 Εκλογή μελών Οργάνων	9
Παραδείγματα ηγετών προς αποφυγήν	10
Βήμα Νο 8 Διαδικασία Έναρξης	12

9^η Ενότητα

Ο συνεταιρισμός ως Ένωση Προσώπων (Σωματείο)

Συνεταιρισμός = Ένωση Προσώπων (Σωματείο) + Επιχείρηση

Βήμα Νο 5 Προετοιμασία μορφής καταστατικού - Βασικές αρχές Ένωση Προσώπων (Σωματείο)

Ερωτήσεις που πρέπει να απαντηθούν πριν ξεκινήσει η σύνταξη του καταστατικού και του εσωτερικού κανονισμού

Παρακάτω είναι οι ερωτήσεις που θα πρέπει να απαντήσετε πριν έρθετε σε επαφή με δικηγόρο για να σας βοηθήσει στη σύνταξη του καταστατικού και του εσωτερικού κανονισμού και του συμφωνητικού ένταξης μελών.

Σημείωση: Δεν είναι όλες οι ερωτήσεις συμβατές με όλους του τύπους συνεταιρισμών. Εσείς απαντήστε σε αυτές που σχετίζονται με τον δικό σας συνεταιρισμό.

Χτίζοντας το κοινό όραμα, το στόχο, τις αξίες και τη στρατηγική

- Ποιά θα είναι τα μέλη του συνεταιρισμού; Ποίες ανάγκες τους πρέπει να καλύπτει ο συνεταιρισμός (ώστε να γίνει ο κατάλληλος σχεδιασμός)
- Αναφέρετε τις αξιώσεις που έχετε από το συνεταιρισμό
- Αναφέρετε τα εμπόδια που σας δυσκολεύουν να προχωρήσετε

- Αναφέρετε τις βασικές αρχές και αξίες που θα καθοδηγούν τον συνεταιρισμό.
- Τι νέο θέλετε να φέρει στον κόσμο ο συνεταιρισμός σας
- Ποιο είναι το όραμα του συνεταιρισμού;
- Τι έργο θέλετε να επιτελέσει ο συνεταιρισμός, ποιος θα είναι ο σκοπός του;
- Ποιοι θα υπηρετήσουν στην «Επιτροπή των Εργασιών Εκκίνησης του Συνεταιρισμού» η οποία θα καθοδηγεί και θα επιβλέπει τις εργασίες σε όλες τις φάσεις μέχρι την έναρξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων;

Μέλη

- Ποιοι θα έχουν δικαίωμα να γίνουν μέλη;
- Τι μερίδιο θα καταβάλλουν τα μέλη;
- Θα έχει κάθε μέλος ένα ψήφο ή θα υπάρχει διαβάθμιση;
- Θα έχει το δικαίωμα ψήφου κάποια οικονομική επιβάρυνση (ετήσια συνδρομή);
- Θα είναι όλα τα μέρη ισότιμα ή θα υπάρχουν διαβαθμίσεις;
- Πώς μπορεί ένα μέλος να διακόψει τη συμμετοχή του στο συνεταιρισμό; Πως μπορεί ο συνεταιρισμός να διακόψει τη συμμετοχή ενός μέλους;

Διοικητικό Συμβούλιο

- Ποία τα χαρακτηριστικά καταλληλότητας για να υπηρετήσει ως μέλος στο ΔΣ;
- Ποια είναι τα καθήκοντα;
- Πόσοι θα συμμετέχουν;
- Θα συμμετέχουν στο ΔΣ και άτομα εκτός του συνεταιρισμού;
- Ποια θα είναι η χρονική διάρκεια της θητείας των μελών του ΔΣ;
- Πώς θα γίνεται η εκλογή των μελών του ΔΣ; Πώς θα απομακρύνονται;
- Θα πληρώνονται; Θα δίνεται κάποιου είδους αποζημίωση;
- Πώς θα καλύπτονται οι απουσίες; (άδειες κλπ)
- Πόσο συχνά θα συγκαλείται το ΔΣ; Θα απαιτείται απαρτία; Πόσο έγκαιρα πρέπει να ειδοποιούνται τα μέλη;
- Θα υπάρχει κάποια διαρκής ελεγκτική επιτροπή; Αν υπάρχει, ποιοι θα την απαρτίζουν και ποία θα είναι τα καθήκοντα και ο τρόπος λειτουργίας;

- Θα υπάρχουν άλλοι αξιωματούχοι (επιτροπές); Αν υπάρχουν, πώς θα επιλέγονται, ποια θα είναι τα καθήκοντα, ποια τα πεδία δράσης τους;

Κεφαλαιακή δομή

- Ποια θα είναι η κεφαλαιακή δομή; Θα εκδώσετε μετοχές, μερίδια ή κάτι άλλο; πόσα; Ποια θα είναι η αξία τους;
- Ποια θα είναι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κατόχου;
- Θα έχουν μερίσματα οι μετοχές;
- Ποια θα είναι η διαδικασία εξαγοράς;

Διανομή μερισμάτων στα μέλη

Ποια θα είναι η βάση της διανομής μερισμάτων στα μέλη;

Συνελεύσεις Μελών

- Κάθε πότε θα γίνονται συνελεύσεις μελών; Ποιος θα μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη συνέλευση; Τι χρονική προειδοποίηση απαιτείται; Απαιτείται απαρτία; Αν όχι τι ποσοστό των μελών πρέπει να είναι παρόν;
- Για ποια θέματα θα αποφασίζουν τα μέλη;
- Πως θα ψηφίζουν τα μέλη; με πληρεξούσιο; ταχυδρομικά; ηλεκτρονικά;
- Με ποια διαδικασία θα τροποποιούνται οι εσωτερικοί κανονισμοί και το καταστατικό;

Συμφωνητικό ένταξης μέλους

- Τι θα λαμβάνουν τα μέλη;
- Τι θα συμφωνούν να δίνουν τα μέλη;
- Πώς θα γίνονται οι οικονομικές συναλλαγές;
- Πως θα αξιολογούνται τα ποιοτικά χαρακτηριστικά;
- Πώς θα ενισχύεται το κύρος και η δέσμευση του συμφωνητικού (θα υπάρχουν ποινές εάν δεν τηρείται);
- Θα λήγει και θα ανανεώνεται το συμφωνητικό; Πως;

Συνεταιρισμός = Ένωση Προσώπων (Σωματείο) + Επιχείρηση

Βήμα Νο 6 Κατάρτιση Καταστατικού Ένωση Προσώπων (Σωματείο)

Συνεταιριστικό Καταστατικό.

- ✓ Μια συμφωνία των μελών σε συνεταιριστική βάση
- ✓ Ορίζει σε συνεταιριστική βάση τις σχέσεις μεταξύ των μελών και μεταξύ των μελών και τους συνεταιρισμού
- ✓ Είναι μια συμφωνία μεταξύ των μελών που μόνοι τους αποφάσισαν και πρέπει να τηρήσουν
- ✓ Το καταστατικό αποτελεί την βασική συνεταιριστική εκπαίδευση την οποία κάθε μέλος πρέπει να γνωρίζει
- ✓ Τα καταστατικά των επιτυχημένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων διεθνώς στηρίζονται στις 7 Διεθνείς Συνεταιριστικές Αρχές

Συνήθης περιεχόμενο ενός καταστατικού

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Έδρα

Σκοπός – Δραστηριότητες

ΜΕΛΗ

Όροι Ένταξης- Δικαιώματα – Υποχρεώσεις- Ποινές – Οικονομική Ευθύνη
- Αποχώρηση - Διαγραφή

ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Γενική Συνέλευση

Συγκρότηση – Ψήφοι – Αρμοδιότητες – Σύγκληση – Απαρτία –

Συνεδρίαση – Συζήτηση – Ψηφοφορία -Απόφαση

Διοικητικό Συμβούλιο

Συγκρότηση – Λειτουργία – Αρμοδιότητες

Πρόεδρος

Αρμοδιότητες Προέδρου

Γραμματέας

Αρμοδιότητες Γραμματέα

Ταμίας

Αρμοδιότητες Ταμιά

Ευθύνες

Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Εκλογές

ΕΛΕΓΧΟΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Έλεγχος

Εποπτική Επιτροπή Αρμοδιότητες - Υποχρεώσεις

Εξωτερικός έλεγχος

Διαχειριστική Χρήση - Διαχειριστικό υπόλοιπο – Πλεόνασμα – Κέρδη

Ειδικά Αποθεματικά Κεφάλαια - Έκτακτη Εισφορά – Ζημίες

Τηρούμενα Βιβλία

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

Προσωπικό - Τροποποίηση Καταστατικού - Διάλυση – Εκκαθάριση

Σημείωση: Δείτε στα **Βιβλία Εργαλειοθήκη Συνεταιρισμός ως Ένωση Προσώπων (Σωματείο) (4α,4β,4γ και 4δ)** του εγχειριδίου συμβουλές για την κατάρτιση ενός καταστατικού το οποίο θα βασίζεται στις συνεταιριστικές αρχές και παραδείγματα από άλλα καταστατικά και κανονισμούς λειτουργίας.

Βήμα Νο 7 Εκλογή μελών Οργάνων

Παραδείγματα ηγετών προς αποφυγήν (από το βιβλίο «Επανεφεύρεση των συνεταιρισμών του Edgar Parnell)

Οι συνεταιρισμοί συχνά προσελκύουν «μελλοντικούς - ηγέτες» οι οποίοι είναι ενδεχομένως επικίνδυνοι για το συνεταιρισμό απειλώντας το ίδιο του το μέλλον. Τα μέλη του συνεταιρισμού έχουν την εξουσία να εκλέξουν τους δικούς τους ηγέτες. Στους μικρούς συνεταιρισμούς τα μέλη έχουν το προνόμιο να εντοπίζουν πολύ άνετα τους «κακούς» ηγέτες και να τους αποκαθλώνουν σύντομα, αλλά σ' ένα μεγάλο συνεταιρισμό είναι πολύ ευκολότερο να παρεισφρήσει ο λανθασμένος τύπος ηγέτη και να παραμείνει στη θέση του τη στιγμή που στην πραγματικότητα θα έπρεπε να αντικατασταθεί. Ένα συμβούλιο μελών, ικανό να εξετάζει πιο προσεκτικά και με κριτικό πνεύμα την απόδοση των συνεταιριστικών ηγετών, μπορεί να αποβεί πολύτιμο με το να εξασφαλίζει ότι μόνο οι καταλληλότεροι θα ορίζονται ως ηγέτες.

Οι περισσότεροι από μας γνωρίζουμε τι θέλουμε από την ηγεσία, αλλά, όταν παρατηρούμε ότι κάτι δεν πηγαίνει καλά, πρέπει να είμαστε σε θέση να εντοπίζουμε τα αρνητικά γνωρίσματα που διακρίνουν κάποιους ως ακατάλληλα πρόσωπα για ηγέτες σ' ένα συνεταιρισμό.

Ειδικότερα, τα μέλη του συνεταιρισμού πρέπει να προσέχουν να μην επιλέγουν ηγέτες που φροντίζουν υπερβολικά τα δικά τους συμφέροντα, διότι σ' ένα συνεταιρισμό οι ηγέτες πρέπει να επιδεικνύουν την αφοσίωση τους στα συμφέροντα της πρωτεύουσας ομάδας ενδιαφερομένων και την πίστη τους ότι η κοινή δράση θα αποφέρει αληθινά οφέλη στα μέλη.

Τα μέλη οφείλουν να αποφεύγουν την εκλογική υποστήριξη ή τον ορισμό ηγετών με τα ακόλουθα γνωρίσματα, ενώ, αν είναι ήδη εκλεγμένοι, πρέπει ν' αντικατασταθούν το γρηγορότερο δυνατό.

- **Οι καιροσκόποι** - Αυτοί χρησιμοποιούν το συνεταιρισμό για ίδιο συμφέρον, εκμεταλλευόμενοι την ευκαιρία που παρουσιάζεται λόγω της ηγετικής τους θέσης για να εξασφαλίσουν προσωπικά τους οφέλη ανεξάρτητα από το γενικό συμφέρον των μελών.
- **Οι τυχάρπαστοι** - Αυτοί στοχεύουν να απλώσουν τα χέρια τους

στο συγκεντρωμένο κεφάλαιο του συνεταιρισμού και το επιτυγχάνουν συνήθως μετατρέποντας το συνεταιρισμό σε κεφαλαιουχική εταιρεία.

- **Οι εγωπαθείς** - Αυτοί μπορεί να είναι πρόεδροι ή διευθύνοντες σύμβουλοι που έχουν κάνει σκοπό τους να επιδεικνύουν το πόσο σημαντικοί είναι. Τέτοιοι ηγέτες αρέσκονται συνήθως να τονίζουν τη σημασία τους έχοντας όλα τα σύμβολα δύναμης και πλούτου, τα οποία αποκτούν γι' αυτούς μεγαλύτερη σημασία από το να κάνουν το συνεταιρισμό επιτυχημένο. Αυτός ο τύπος ηγέτη αρέσκεται συνήθως να έχει όμορφα γραφεία και να διασκεδάζει σε περιλαμβρες εκδηλώσεις χρησιμοποιώντας τους πόρους του συνεταιρισμού.
- **Οι ματαιόδοξοι** - Αυτά τα άτομα στρέφουν κυρίως τη ματιά τους σε κάποιο δημόσιο αξίωμα, ίσως ένα τιμητικό τίτλο ή μια έδρα στη Βουλή ή στη δημόσια αναγνώριση με τη μορφή ενός επαγγελματικού ή ακαδημαϊκού βραβείου. Για τέτοιους ανθρώπους οι δραστηριότητες του συνεταιρισμού είναι απλά ένα σκαλοπάτι για τις φιλοδοξίες τους.
- **«Οι κουρσάροι»** (Σ.τ.Μ. - the hijackers) - Αυτοί δεν εργάζονται για το πραγματικό συμφέρον των μελών και της πρωτεύουσας ομάδας ενδιαφερομένων, αλλά αντίθετα για λογαριασμό κάποιας άλλης ομάδας ενδιαφερομένων. Η πραγματική τους πρόθεση είναι να αποσπάσουν το συνεταιρισμό από τα αρχικά του μέλη.
- **Οι πολιτικοί τυχοδιώκτες** - Αυτοί θα χρησιμοποιήσουν τη θητεία τους ως ένα σκαλοπάτι για πολιτική καριέρα. Ο συνεταιρισμός θα «ανελιχθεί» προκειμένου να παράσχει κάθε είδους ευκαιρία για προώθηση των πολιτικών τους φιλοδοξιών.
- **Οι δογματικοί** - Αυτοί απλά αντιμετωπίζουν το συνεταιρισμό ως μέσο επιδίωξης του δικού τους πολιτικού ή θρησκευτικού πιστεύω. Δεν θέλουν ο συνεταιρισμός να παρέχει οφέλη στα μέλη του, αντίθετα θέλουν να χρησιμοποιήσουν το συνεταιρισμό μόνο για να υποστηρίξουν το σκοπό που αυτοί έχουν επιλέξει.
- **Οι «καλοί Σαμαρείτες»** - Αυτοί αρέσκονται να κάνουν αγαθοεργίες με τα χρήματα των άλλων και κατόπιν να περιβάλλονται την αίγλη του φιλάνθρωπου, που είναι γνωστός για την υποστήριξη που παρέχει στα καλά έργα. Ο συνεταιρισμός γίνεται μέσο υποστήριξης κοινωνικών σκοπών και φιλανθρωπιών αντί να παρέχει οφέλη στα μέλη

του.

- **Οι αποθησαυριστές** - Αυτοί έχουν την εντύπωση ότι η επιτυχία του συνεταιρισμού μετράται με τα περιουσιακά στοιχεία που συσσωρεύουν, συνήθως σε μορφή κτηρίων και εργοστασίων. Αντί να επιδιώκουν τις καλύτερες δυνατές επιχειρηματικές πράξεις για τα μέλη τους προτιμούν να ελέγχουν όλο και περισσότερα μέσα παραγωγής. Επίσης συνηθίζουν να αυξάνουν το μέγεθος του εργατικού δυναμικού καθώς αυτό δημιουργεί την εντύπωση ότι κατέχουν περισσότερη δύναμη. Βασικά πιστεύουν στη διοίκηση ενός πλούσιου συνεταιρισμού με σχετικά πτωχά μέλη.

Ίσως να μην αποδειχθεί εύκολο ν' απαλλαγεί κανείς από ένα κακό ηγέτη σ' ένα συνεταιρισμό, αφού αυτοί οι ηγέτες συχνά αποδεικνύονται ικανότατοι να χειρίζονται επιδέξια τα μέλη για να διατηρήσουν την υποστήριξη τους. Όμως όσοι έχουν γνήσιο ενδιαφέρον για το συνεταιρισμό τους θα πρέπει να συνασπιστούν και να εξασφαλίσουν την αντικατάσταση του κακού ηγέτη. Αυτό συχνά θα σημαίνει ότι κάποιος πρέπει να είναι προετοιμασμένος ν' αναλάβει αυτός τον ηγετικό ρόλο, διότι δεν είναι δυνατόν να περιμένει εις το διηνεκές κάποιον άλλο ν' αναλάβει τη θέση. Αυτή είναι η ουσιώδης πλευρά της ιδιότητας ενός υπευθύνου συνεταιριστικού μέλους. Μερικές φορές θα χρειαστεί να αναλάβεις κάποια καθήκοντα που δεν επιδίωξες.

Βήμα Νο 8 Διαδικασία Έναρξης

Κατάθεση του καταστατικού στις Αρμόδιες Αρχές για έγκριση και έναρξη της λειτουργίας του συνεταιρισμού

A) Κατάθεση του καταστατικού στην Αρμόδια Αρχή για έγκριση

B) Ακολουθούμε το χρονοδιάγραμμα ενεργειών το οποίο καταρτίσαμε στο Επιχειρηματικό Σχέδιο

Γ) Επιπλέον, συνεχίζετε η συνεταιριστική εκπαίδευση, γιατί δεν αρκεί να συγκεντρωθεί μια ομάδα από ανθρώπους που θέλουν να ιδρύσουν έναν συνεταιρισμό, πρέπει επίσης να διαθέτουν και τις απαραίτητες δεξιότητες.

Όπως οποιαδήποτε επιχείρηση, ένας συνεταιρισμός απαιτεί πολύ συγκεκριμένες ικανότητες και γνώσεις. Υπάρχουν τέσσερα είδη ικανοτήτων και γνώσεων:

- ✓ Τεχνική, απαραίτητη για να παραχθούν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες του συνεταιρισμού
- ✓ Τεχνική προώθησης, για όλες τις διαδικασίες που χρειάζονται για την πώληση των προϊόντων
- ✓ Διαχείριση, για την λειτουργία του συνεταιρισμού
- ✓ Διακυβέρνηση, σχετικά με την διοίκηση και την καθοδήγηση του συνεταιρισμού
- ✓ Διαχείριση αποφυγής συγκρούσεων

Καλή επιτυχία!
Καλή αρχή!